ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 239

TIISTAINA, LOKAK. 12 P.—TUESDAY, OCTOBER 12 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

DEBS LAUSUU MIELIPITEENSÄ VÄKIVALLASTA

Kannattaa sydämestään ja sielustaan Venäjän vallankumousta

NEW YORK, N. Y. — (F. P.) New York World-lehden raportteri Charles Wood on äskettäin käynyt Atlantan vankilassa haastattelemassa sosialistipuolueen presidentin ehdokasta Eugene V. Depsiä erinäisistä yhteiskunnallisista kysymyksistä, erittäinkin hänen mielipiteestään Venäjän vallankumouksesta. Debs sanoo: "Elämässä on yksi vaikuttava tekijä. Se on palvelus kanssaihmisillemme. Jos sosialismi olisi vain keino tehdä kaikki rikkaiksi, ei se liikuttaisi minua vähääkään. Olen tuntenut useita rikkaita, joiden kanssa en vaihtaisi paikkaa millään. En tuhlaisi hituistakaan energiaani tehdäkseni Yhdysvalloista kansakunnan Rockefellereitä. Minusta ei sosialismi ole keino tehdä kaikki rikkaiksi, vaan keino saada kaikki toimimaan. Se on, meidän teollisuusolojemme järjestäminen siten, ettei kenenkään tarvitse tehdä työtä palkan edestä eikä voittojen kasaamiseksi, ja jokainen yksilö saa tilaisuuden olla hyödyksi.

"Olen uhrannut elämäni köyhyyden hävittämiseen; mutta köyhyys sinänsä ei ole niin paha kuin olosuhteet, jotka sen synnyttävät. Köyhyys ei olisi pahakaan jos kaikki olisivat köyhiä, jos yhteiskuntajärjestelmä olisi sellainen että kaikkien täytyisi alistua saman kohtalon alaiseksi, eikä kukaan pääsisi paremmaan asemaan paitsi että kaikki pääsisivät. Kapitalistisen järjestelmän alaisena voi mennä eteenpäin ainoastaan sivuuttamalla toisen. Sellainen järjestelmä luonnollisesti kasvattaa vihaa, sotaa ja hengellistä rappiotilaa.

Raportterin kysymykseen, vastustaako hän kaikkea väkivaltaa, vastasi Debs:

"Olen sydämestäni ja sielustani myötätuntoinen Venäjän vallankumoukselle. Ja se on väkivaltainen. Venäjällä ei ole ollut niin paljon verenvuodatusta nyt kuin oli vallankumouksen edellisinä vuosina, mutta siellä on vieläkin niin paljon, että sydäntä särkee sitä ajatellessa. Mutta historian tutkijana minä tiedän, että suuret yhteiskunnalliset mullistukset ihmiskunnan vapauttamiseksi eivät tapahdu ilman verenvuodatusta; ja vaikkakaan en tappaisi ihmistä itsepuolustukseksikaan, kannatan niin paljoa verenvuotoa kuin on ehdottomasti tarpeellista ihmiskunnan vapauttamiseksi. Mutta ei tippaakaan enempää.

"Minä uskon, että Amerikassa voidaan toimittaa täydellisesti rauhallinen vallankumous. Sosialistipuolue on aina kannattanut sitä. Ei kukaan voi näyttää sanaakaan, missä itse olisin suosinut mitään muuta. Mielestäni voisivat Amerikan työläiset kokoontua rauhallisesti järjestöissään ja vaaliuurnalla, ja rauhallisesti ottaa teollisuuskoneiston omiin käsiinsä. He voisivat sitten käyttää teollisuutta kulutusta eikä voittoa varten.

"Ja, poistamalla kilpailun äärettömän tuhlauksen, voisivat he uudestirakentaa sen koneiston siten, että jokainen työläinen voisi työssään löytää luovaa voimaa sen sijaan, että tänä päivänä koneistoon kiinnitettynä kaikki voimat siinä kuluu. Tämä koko muutos tulisi tapahtua rauhallisesti ja on olemassa vain yksi ehto miksi se ei voisi siten tapahtua.

"Se on, siinä tapauksessa että teollisuusmekanismin nykyiset omistajat ryhtyisivät tappeluun yksityisomistuksen pitkittämiseksi. Jos he ryhtyisivät väkivaltaan voittojensa pitkittämiseksi niin ne, jotka edustavat yhteishyvää, olisivat pakotetut ryhtymään väkivaltaan myöskin. Vaikkakin voimankäyttö sellaisessa tapauksessa on välttämätön, kuten se on ollut Venäjällä, todellisen vallankumouksellisen ei saa antaa itseään sokaista sen käytössä. Me taistelemme vapaudesta eikä kostosta."

KREIKAN KUNINGASTA PURRUT APINA

ATEENA, lokak. 12 p. — Kuningas Aleksanteri, jota puri apina muutama päivä sitten, on heikkona sairaana. Hänessä on kuume noussut jo melko korkealle, eikä enään olla varmoja millä tavalla tauti tulee päättymään.

Kerenskin perhe on saapunut Lontooseen

LONTOO, lokak. 12 p. — Venäjän entisen pääministerin Kerenskin vaimo ja kaksi poikaa on saapunut tänne monien seikkailujen jälkeen. He ovat asuneet lähes 3 vuotta Pietarissa. Rouva Kerenski elätti itseään ja poikiaan tekemällä paperosseja ja myymällä niitä kadulla. Sosiali vallankumoukselliset avustivat häntä pakenemaan hankkimalla hänelle erään lättiläisen naisen passin. Jottei häntä olisi tunnettu hän laittoi itselleen mustan tekotukan ja lesken surupuvun ja peitti kasvonsa paksulla harsolla.

TYÖLÄISET BOIKOTEERAAVAT SEATTLEA

SEATTLE, Wash., lokak. 11 p. — Kuljeksivat työläiset, jotka tavallisesti kuluttavat talvensa Seattlessa, ovat alkaneet boikoteerata Seattlea. Sen sijaan että ennen on täällä talvea viettänyt noin 35,000 sellaista työläistä, ei heitä ole nyt kymmentäkään. Boikoteeraus johtuu Seattlen porvareitten vihamielisyydestä järjestynyttä työväestöä kohtaan.

EIVÄT LASKE PORVAREITA VENÄJÄLLE

Neuvosto-Venäjä ei luota porvarillisten havaintokykyyn

NEW YORK, lokak. 11 p. (F.P.)— Neuvosto-Venäjä on sulkenut ovensa kansainliiton synnyttämältä Kansainvälisen työviraston tutkijakomitealta, jonka johtajana on ranskalainen Albert Thomas.

Selittäessään Neuvosto-Venäjän kantaa sanoi Yhdysvalloissa oleva lähetti Ludwig C. A. K. Martens, että lähetystö, soviettihallituksen mielipiteen mukaan, on ehdottomasti vihamielinen Venäjälle ja siksi kykenemätön tekemään puolueettomia johtopäätöksiä oloista siten kuin ne todellisuudessa ovat.

Martens antoi tämän selityksen suoranaiseksi vastaukeksi äskettäin Washingtoniin saapuneeseen Thomaksen kyselyyn, jossa hän selitti, että ainoat syyt pääsyn kieltämiseen olivat ne, että Venäjä ei ole kansojenliiton jäsen ja että Venäjä on tällä kertaa sodassa kansojenliiton jäsenen Puolan kanssa.

UNKARIN VALKOINEN TERRORI

VIENI, lokak. — Unkarilainen rauhanystävä, toht. A. H. Fried, joka monarkistihallituksen vainoamana on palannut tänne ja julaissut aikakauslehtensä "Friedersvort" (Rauhanystävän sana) viime numerossa tietoja Unkarin valkoisen terrorin julmuuksista, jotka seurasivat, kuten tunnettua, neuvostohallituksen luhistumista ja jonka terrorin uhreiksi joutuivat kaikki, jotka eivät voineet yhtyä Unkarin valtaluokan äärimmäisen taantumuksellisiin mielipiteisiin. Vienissä olevan luettelon mukaan nousee vuoden kuluessa mestatttujen luku yli puolen tuhannen "koska he olivat ottaneet osaa neuvostohallitukseen." Englannin parlamentin komissioni, joka kävi Unkarissa, on todennut jo vankilassakin olevan 27,000 henkilöä. Tohtori Fried kertoo lisäksi niistä kauhuista, joita vankiloissa tapahtuu, henkilöistä, joita on haudattu elävältä, joiden jalat on murskattu, hampaat riistetty, joiden sukupuolielimet leikattu, henkilöistä, joiden ruumiit on lävistetty tulipunaisilla raudoilla ja joita on pakotettu syömään vankilatoveriensa lihaa ja omia ulostuksiankin.

Fried viittaa myöskin Kecskemet'issä pidettyyn teurastukseen, jossa 60 vankia, syytettyinä "kommunisteiksi" tapettiin kuin konsanaan koirat. Erästä naishenkilöä, nimeltään Hamburger, syytetään läheisistä suhteista kommunisteihin. Hänet vangittiin ja samoin koko hänen perheensä, ja tuota naishenkilöä oli kohdeltu mitä inhoittavimmalla tavalla.

Murhaaja-upseeriliitto ei olisi voinut jatkaa niin pitkälle rikoksiansa, eliei Budapestin hallitus olisi ollut rikostoverina tuon hirvittävän upseeriliiton kanssa.

BERLIINI. — Unkarista saapuneen tiedon mukaan eristettiin unkarilaisten sotavankien saapuessa Venäjältä Unkariin rajalla näistä kolme kommunismista epäiltyä ja ammuttiin.

L. MARTENSIN KARKOTUSTA KIIREHDITÄÄN

Kerätään kaikki Europasta tulevat sanomalehdet todistuskappaleiksi

(F. P:lle kirj. Laurence Todd)

WASHINGTON, D. C. — Viime uudenvuodenpäivän iltana työviraston alkamaa karkotuskuulustelua Venäjän soviettihallituksen lähettilästä Ludwig C. A. K. Martensia vastaan kiirehdittiin huomattavasti viime tiistain kuulustelussa täällä. Työviraston sihteerin Wilsonin ilmotettiin saapuvan kuulemaan väitöksiä jolloinkin tulevassa marraskuussa — vaalien jälkeen. Sillä välin tullaan lopullinen kuulustelu pitämään Elis-saarela lokakuun 13 päivänä.

Tässä viime kuulustelussa selvisi että prokuraattori Palmer ja hänen ystävänsä siirtolaisvirastossa tyytyvät jättämään jutun ratkaisun tähänastisten kuulustelujen tuloksien varaan — joita on noin 260 painettua sivua viime tiistaihin asti ja lisäksi vielä 80 hallituksen ja 17 vastaajan oikeudelle jättämää todistuskappaletta. Molemmat puolet luopuivat määrättyjen asiapapereitten Europassa vahvistuksesta. Vastaajan lakimiehet kumminkin vaativat erään Farnhamin, New York Sun-lehden raportterin saapumista ristikuulusteluun sen johdosta, että hän oli lehdessään tehnyt selkoa Gregory Weinsteinin, nykyisen Martensin sihteerin puheessa tehdyistä oletetuista lausunnoista. Farnham selitti, että Weinstein suosi Yhdysvaltain hallituksen kukistamista muitten kapitalististen maitten hallitusten kera.

Lyhyesti sanottuna, siirtolaisvirasto väittää, että Neuvosto-Venäjä on sopimaton tunnustettavaksi, ja että Martens on kelpaamaton diplomaattisen viran vastuunalaisuuksiin.

Martens puolustaa itseään sillä, että kansainvälisen tavan ja v. 1917 muutetun siirtolaislain mukaan voi yksinpä jonkun maan kapinalliseukin ryhmän edustaja registeerata itsensä edustajaksi valtiovirastossa ja saada "diplomaattisen koskemattomuuden" vahvistamalla diplomaattisen asemansa. Hän sitävastoin edustaa de facto-hallitusta ja täytyy sellaisena edustajana saada turvaa.

Useita kuukausia ovat siirtolaisvirkailijat, jotka koettavat "löytää jotakin" Martensia vastaan, keränneet sanomalehtiä ja asiapapereita Sovietti-Venäjältä ja muualta, käsittäen kaiken mailman asioita, jotka toimisto välttää olevan suorasti tai epäsuorasti yhteydessä Kolmannen Kansainvälisen tarkotuksen kanssa kiihottaa kapitalistisen hallitusten kukistamista kaikissa maissa.

Väitetään, että Martens on myöntänyt, että jos hän olisi Venäjällä, olisi hän mahdollisesti yhtynyt kommunistipuolueeseen; että tämä Venäjän kommunistipuolue on päätekijä Kolmannessa Kansainvälisessä; että siten Martens suosii kaikkien kapitalististen hallitusten kukistamista, m.m. Yhdysvaltain; että koska hän on valtuutettu lähetti Yhdysvaltoihin on hän vaarana hallitukselle.

"Ellevät ne saa uusia sanomalehtilähetyksiä Europasta," sanoi Martens käydessään täällä tiistaina, "voimme odottaa kuulustelujen pikaista päättymistä. Mutta viime hetkeen saakka ei minulla ole minkäänlaista käsitystä mikä tulee seuraava syytös minua vastaan olemaan."

On mahdollista ,että vielä senkin jälkeen kun työviraston sihteeri Wilson kuulee väitökset, marraskuussa, tullaan päätöstä viivyttämään jonkun aikaa. Jutun uudestiavaaminenkin pöytäkirjojen tarkistamiseksi on mahdollista. Lopullista päätöstä ei ehkä ilmoteta ennen kuin tulevassa helmikuussa, presidentti Wilsonin hallituksen viimé päivinä.

SAALISTAJAT KAHMIVAT OMAISUUKSIA.

KONSTANTINOPOLI, lokak. 12 p. —Sevastopolista ilmotetaan, että ulkomaalaiset kapitalistit ovat ostaneet kaiken Mustallamerellä olevan kauppalaivaston. Suurimman osan erään suuren venäläisen höyrylaivayhtiön osakkeista ovat ostaneet englantilaiset. Myöskin Wrangelin valtakunnassa olevat teollisuuslaitokset ovat englantilaiset kapitalistit ottaneet haltuunsa.

VAATIVAT YHDYSVALTOJA VAPAUTTAMAAN VENÄL. KOMMUNISTIT

LONTOO, lokak. 12 p. — Moskovassa olevien amerikalaisten pyytäessä Venäjän ulkoministeriöstä lupaa poistua maasta, heille on vastattu, että Venäjällä olevien amerikalaisten ei sallita poistua sieltä ennenkuin Yhdysvaltain hallitus ryhtyy neuvotteluihin neuvostohallituksen kanssa ja tarjoutuu vapauttamaan Yhdysvalloissa vankeina olevat venäläiset kommunistit. Amerikalaisten huomautettua, että Yhdysvalloista on jo karkotettu useita satoja vallankumouksellisia Venäjälle, ulkoministeriön virkailijat sanoivat, että nuo karkotetut ovat anarkisteja ja että heitä ei haluta Venäjälle enempi kuin heitä halutaan Yhdysvaltoihinkaan.

KUORMA-AUTO RÄJÄYTETTY; SOTILAITA KADOKSISSA

DUBLIN, Irlanti, lokak. 12 p. — Lontoolaisen Evening Telegramin Tulskin-kirjeenvaihtaja tiedottaa, että Castlereassa on eilen räjäytetty suuri kuorma-auto, joka oli täynnä sotilaita. Sotilaista kerrotaan kahdeksan olevan kadoksissa.

CORK, lokak. 12 p. — Lähellä Newcestownia tehtiin eilen hyökkäys kahta autoa vastaan, joilla patrullipalvelusta toimittavat sotilaat olivat ajelemassa. Kapteeni Richardson sai kahakassa niin pahan kuulanhaavan, että hän kuoli muutaman minuutin kuluttua. Luutnantti Robertson sai myöskin mahdollisesti kuolettavan haavan. Mikäli tiedetään ei hyökkääjistä ainoakaan kaatunut eikä haavottunut.

UUSI SOTA PUHJENNUT VÄHÄSSÄ-AASIASSA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 12, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

KONSTANTINOPOLI, lokak. 12 p. —Uusi sota on puhjennut läheisessä Idässä. Tänne tulleet tiedot nim. kertovat, että Armenia on muodollisesti julistanut sodan Turkin natsionalisteja vastaan. Natsionalistit ovat vallanneet Sari-Kamishin ja etenevät nyt kohti Mustanmeren rannalla olevaa Batumia.

Georgian uuden tasavallan kerrotaan luvanneen antaa avustusta Armenialle, Armenialaiset joukot etenevät kohti Karsia.

SAKSAN NAISET JA KOLMAS INTERNATIONALE

BERLIN, lokak. 12 p. — Saksan nais-sosialistit ovat myöskin innostuneet pohtimaan kysymystä Moskovan Internationaleen suhtautumisesta. Niinpä Mrs. Breitsheid on kirjottanut artikkelin "Freiheitiin", kehottaen naisia vastustamaan Kolmanteen Internationaleen yhtymistä, väittäen että "Leninin ehtojen hyväksyminuen merkitsee uutta sotaa liittolaismaiden kanssa ja Saksan naiset ovat saaneet jo kylliksi sodista." Itsenäiseen sosialistipuolueeseen kuuluvien naisten toimesta on järjestetty mielenosotuksia Moskovan Internantionaleen liittymistä vastaan. Toiselta puolen vasemmistososialistit puolustavat liittymistä itsenäisille sosialisteille esitetyillä ehdolla. Mahdoton on vielä mennä sanomaan minkälaiseen päätökseen asian johdosta päästään Hallessa pidettävässä puoluekonventsionissa.

NEEKEREITÄ TUOMITTU KUOLEMAAN JOUKOLLA

WASHINGTON, lokak. 12 p. — Frank H. Mooren ja viiden muun neekerin tuomiot, jotka heille annettiin osanotosta rotukahakkaan Phillips kauntissa, Arkansasissa, tulivat vahvistetuksi kun ylioikeus kieltäytyi käsittelemästä heidän vetoomustaan. Heidät on tuomittu kuolemaan.

EIVÄT HALUA OLLA SIIRTOMAASANTARMEINA

LONTOO, lokak. 12 p. — Täällä oli äskettäin koolla Intian poliittisten toimihenkilöiden kokous, jossa pantiin vastalause intial. joukkojen käyttämistä vastaan tukehuttamaan vapausliikettä Arabiassa, Turkissa, Egyptissä ja Mesopotamiassa. Kokoukseen, johon oli saapunut runsaasti väkeä, ottivat osaa myöskin huomattavat englantilaiset työväenjohtajat. Hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vaadittiin, että kaikki intialaiset siirtomaajoukot kutsutaan heti pois.

HAYWOODIN MENTÄVÄ HETI VANKILAAN

Tiedonanto sekava; osottaa että vetoomus on kai kielletty

NEW YORK, lokak. 11 p. — Hyvästijättökokous pidettiin "Peoples Housessa", 15 kadulla, illalla Wm. D. Haywoodin läksiäisiksi. Tilaisuuden pääpuhuja esiintyi Haywood. Häneltä on kielletty vetoomusoikeus vakoilulain rikkomisen nojalla annetusta 20 vuoden tuomiosta, joten hänen on piakkoin ruvettava palvelemaan mainittua rangaistusta Fort Leavenworthissa.

HIILIKAIVOSTEN SOSIALISOIMINEN SAKSASSA

BERLIINI, lokak. — Neljä kuukautta kestäneen työn jälkeen on saksalainen yhteiskunnallistuttamiskomitea saanut valmiiksi mietintönsä hiilikaivosten kansallistuttamiskysymyksessä. Mietintöön sisältyy kaksi eri ehdotusta, joista toisessa (11 äänen 10 vastaan muodostaman enemmistön ehdotuksessa) puolustetaan hiilikaivosten vähitellen tapahtuvaa yhteiskunnallistuttamista, edellyttäen sen loppuunsuoritetuksi 20 vuoden kuluessa. Vähemmistön ehdotus, jota kannattaa 10 jäsentä, suosittelee heti tapahtuvaa yhteiskunnallistuttamista. Komissionin kaikki jäsenet ovat yksimielisiä siitä, että kapitalistinen voitto hiilikaivoksista on poistettava huolimatta siitä, että ne ovat toistaiseksi yksityisomaisuutta. Tarkotus on, että kaivokset pakkoluovutetaan kohtuullista korvausta vastaan. Koko saksalaista hiilituotantoa tulisi johtamaan valtion hiilineuvosto, jossa olisi edustettuina kaivosjohto, työläiset, kuluttajat ja tekhilliset asiantuntijat. Tämä neuvosto tulisi toimimaan trustin tapaan, määräämään hiilten hinnat, tarkastamaan myynnin ja järjestämään tuotannon eri kaivoksissa. Ehdotetaan kieltoa, jonka estäisi luovuttamasta uusia hiilikenttiä yksityisille henkilöille.

LISÄÄ KAPULALAKEJA TEKEILLÄ

MONTGOMERY, Ala. — Alabaman valtion kuvernööri Kirby on ilmottanut aikovansa kutsua valtion lainlaatijakunnan ylimääräiseen istuntoon, esittääkseen sille samanlaisen lakkojen sovittelulain kuin on jo voimassa Kansasin valtiossa. Aijotun lain mukaan ei millään työväenjärjestöllä olisi oikeutta tehdä lakkoa, vaan olisi kaikki palkkariidat jätettävä erikoisen teollisuusoikeuden ratkaistavaksi.

WASHINGTON. — A. F. L:n päkonttorissa täällä ollaan kiivastuneita sen johdosta, kun Texasin valtion lainlaatijakunta on hyväksynyt lain, mikä valtuuttaa kuvernöörin julistamaan kaikki lakonalaiset työmaat valtiossa sotalain alaiseksi, ellei "säännöllistä liikettä" voida muuten harjottaa. Laki on suoranainen seuraus äskeisestä Galvestonin satamatyöläisten lakosta ja on ilmeisesti kohdistettu kaikkia liikennetyöläisiä vastaan.

A. F. L. aikoo ryhtyä taisteluun tuon lain kumoamiseksi.

LATVIAN LÄHETTIÄ EI KARKOTETA

WASHINGTON, lokak. 11 p. — Työvirasto on ilmottanut sähkösanomalla siirtolaistarkastaja Wallis'ille Ellis-saarella, ettei Latvian lähettiä Ernest Nagelia vielä toistaiseksi karkotetakaan tästä maasta. Nagel on ollut vaimoineen Ellis-saarella lähes pari kuukautta.

RYHTYVÄT HARJOTTAMAAN PROPAGANDAA

HAAG, Hollanti, lokak. 12 p. — Moskovassa oleva Kolmannen Internationalen toimeenpaneva komitea on päättänyt perustaa eri maihin toimistoja huolehtimaan kommunistisen propagandan harjottamisesta. Amsterdamiin perustetaan toimisto, josta päin tullaan johtamaan kiihotustyötä Hollannissa, Belgiassa, Ranskassa ja Englannissa. Mynheer Sneevliet, joka karkotettiin Hollannin Itä-Intiasta sen takia, että antoi apuaan bolshevistisen kiihotustyön tekemisessä, on nyt matkalla Moskovaan, missä hän tulee neuvottelemaan näiden suunnitelmien toteuttamisesta.

Hurtat ja hiilenkaivajat tapelleet

CHARLESTON, West Va., lokak. 6 p. — Yksi apulais-sheriffi sai surmansa, kolme haavottui vaikeasti ja kahta kaivosmiestä ammuttiin tänä iltana taistelussa Blairessa, Logan kauntissa, Little Coal joen varrella, kerrotaan seitsemännentoista piirin sihteerille, Fred Mooneylle, lähetetyssä tiedonannossa.

Mooney sanoi, että hänen puhelimella saamansa tieto kertoi riitaisuuksien alkaneen apulaissheriffien keskeyttäessä kaivostyöläisten kokouksen. Kokouksen oli pannut toimeen United Mine Workersin osasto n:o 2,807. Hänelle saapuneen tiedon mukaan oli Logan kauntin apulaissheriffi Joseph Gore saanut surmansa ja yksi kaivosmies oli haavottunut todennäköisesti kuolettavasti.

Mooneylle lähetetyn tiedon mukaan oli ampuminen alkanut Goren ja erään kaivosmiehen joutuessa väittelyyn kokouksen kestäessä. Haavottuneitten apulaissheriffien ja yhden kaivosmiehen ei luulla elävän Mooneylle saapuneen tiedon mukaan.

VENÄJÄN JA ENGLANNIN SUHTEET

Venäjän ja Englannin välit näyttävät taasen käyvän kireämmiksi

LONTOO, lokak. 11 p. — Englantilaiset sotalaivat hyökkäävät jokaista venäläistä sukelluslaivaa vastaan, jonka ne keksivät merellä heti sen nähtyään, tämä käyden selville nootista, jonka Englannin ulkoministeri kreivi Curzon lähetti Venäjän ulkokomissaarille Tshitsherinille lokak. 2 p. Nootti saatettiin eilen julkisuuteen yhdessä muun, Englannin ja Venäjän välisen, kirjeenvaihdon kanssa.

Kreivi Curzon mainitsee lähettäneensä aikaisemmin Venäjälle nootin, jossa kosketteli sukellusveneen vesillelaskemista Mustallamerellä ja sanoi, että katsoen siihen, että neuvostohallituksen johtavat jäsenet olivat usein sanoneet neuvostohallituksen katsovan olevansa sodassa Englannin kanssa ja katsoen edelleen siihen, että näisä olosuhteissa on mahdoton ruveta ottamaan selvää, ovatko neuvostohallituksen kontrolloiman sukellusveneen aikeet vihamielisiä vai ei, muutoin ei voitu menetellä kuin antaa englantilaisille laivoille määräys tehdä hyökkäys tuota sukellusvenettä vastaan, jos sen merellä tapaavat.

Curzon myöskin vaatii hyvitystä Charles F. Davisonin leskelle ja pojalle, väittäen neuvostoviranomaisten viime tammikuussa kylmäverisesti murhanneen hänet, tekemättä minkäänlaista syytöstä häntä vastaan. Danzigin sataman käyttämiseen nähden sotatarpeiden lähettämistä varten Puolalle, kreivi Curzon sanoo, että liittolaiset velvoittaa siihen Versaillesin rauhansopimus.

Kreivi Curzon syyttää neuvostohallituksen ottaneen osaa militaarisen salaliiton toimintaan lähettämällä joukkoja Turkin natsionalistien avuksi Vähään-Aasiaan; uhanneen hyökätä Khorassaniin (Persiassa); perustaneen suuren järjestön Tashkentiin, tarkotuksella johtaa keski-Aasian joukkoja hyökkäyksessä englantilaisia alueita ja englantilaisia intressejä vastaan; toimineen vallankumouksen aikaansaamiseksi Bokharassa samassa tarkotuksessa ja lähettäneen edustajia Afganistaniin, koettaen saada aikaan sopimuksen emiirin kanssa, ja siten avoimesti toimineen heimojen kiihottamiseksi kapinaan Intian rajalla.

Tällaisesta asiaintilasta täytyy tulla loppu, sanoo Curzon, jos tahdotaan jatkaa kauppasuhteiden avaamista koskevia neuvotteluja.

SOTILAITA EI LÄHETETÄ CUBAAN

WASHINGTON, lokak. 11 p. — Valtiovirasto kielsi tänään sellaiset huhut, että Yhdysvallat lähettää sallaa sotilaita Cubaan, ennustaen kapinan syntyvän siellä. Myöskin ilmotettiin virallisesti, että hallitus ei aio pitää valvontaa tulevissa Cuban vaaleissa.

Niinikään ilmotettiin virallisesti, että sokerin hinnan laskeminen on syynä 50-päiväisen moratorion julistamiseen Cubassa.

VILNASTA TULLUT NYT TOINEN FIUME

Puolalaiset kapinalliset ovat vallanneet Liettuan pääkaupungin Vilnan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 12, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

VARSOVA, lokak. 12 p. — Puolalaisten kapinallisten komennuskunta, jonka muodostaa osa kenraali Zeligowskin armeijasta, on vallottanut Liettuan pääkaupungin Vilnan, siten protesteeraten sitä Liettuan ja Puolan rauhanvaltuuskuntien päätöstä vastaan, että Vilnan piiri tulee kuulumaan Liettualle. Kapinalliset väittävät, että Vilnan ja Grodnon piirit oikeuden mukaan kuuluvat Puolalle.

LONTOO, lokak. 12 p. — Timesin Kovnon-kirjeenvaihtaja tiedottaa lehdelleen, että puolalaiset joukot vallottivat Vilnan lauantaina. Hän tiedottaa asukkaiden poistuneen Vilnasta.

Timesille Vilnasta perjantaina tulleet tiedot kertovat puolalaisten upseerien esikunnan pääkortteerissa, Veronoffissa sanoneen, että he ovat päättäneet vallata Vilnan, antakoonpa Puolan hallitus sille teolle suostumuksensa tai ei. Englannin sotilasattashean majuri Partigerin mukaan he ovat kieltäytyneet antamasta itseään pelottaa ententen tai kontrollikomissionin "haukkumisen".

Kerrotaan yleensä otaksuttavan, että osalla Puolan armeijasta on aikomus katkaista yhteys Puolan kanssa ja toimia itsenäisesti Njemenin toisella puolella Liettuan alueella. Otaksutaan Oshmianyyn keskitettyjen joukkojen piakkoin antavan julistuksen uuden hallituksen muodostamisesta Liettuassa ja sitten alottavan neuvottelut de fakto-hallituksen kanssa, tarkotuksella liittää Vilnan piiri Puolaan.

LONTOO, lokak. 12 p. — Varsovasta tulleessa radiosanomassa kerrotaan Venäjän neuvostohallituksen lähettäneen lähetystön etelä-Venäjällä anti-bolshevistisia joukkoja komentavan kenraali Wrangelin pääkortteeriin tekemään hänelle rauhanesityksiä.

Europassa toinenkin "Fiume"

LONTOO, lokak. 12 p. — Europassa on nyt toinenkin "Fiume" kun kiireisesti järjestetyt puolalaiset joukot kenraali Zeligowskin johdolla valtasivat Liettuan pääkaupungin Vilnan. Kerrotaan Vilnan puolalaisten asukkaiden valinneen joukkojen johtajaksi kenraali Zeligowskin, jonka Puolan hallitusviranomaiset ovat virallisesti erottaneet toimestaan.

Liettuan hallitus on siirtynyt Kovnoon. Täällä oleva Liettuan lähetystö ankarasti tuomitsee Puolaa, väittäen Zeligowskin vallanneen Vilnan Puolan hallituksen ylityksestä.

PELASTIVAT 58 KUOLEMAANTUOMITTUA

Jaamasta ilmotetaan Pietarin lehdille pari viikkoa sitten, että Viron rajalla, 40 virstaa lounaaseen Jaamasta, vastaanotettiin 58 virolaista kommunistista työmiestä, jotka Viron "demokraattisen" tasavallan tuomioistuin oli tuominnut telotettaviksi.

Viron kaikkien työläisten tarmokkaiden vastalauseiden johdosta ei tuomittujen kuolem.-rangaistuksia ainoastaan kumottu, vaan saivat kommunistit suostumuksen matkustaa Venäjälle.

Jaamasta matkustivat nämä virolaiset kommunistit 20 päivänä elokuuta Pietariin.

MUSTIEN DIKTATUURI VARSOVASSA.

BERLIINI, lokak. 12 p. — "Vossische Zeitungin" mukaan on epäjärjestysten ja työläisten esiintymisten tukehuttamiseksi Varsovassa järjestetty porvarisuojeluskunta sekä vapaaehtoinen porvari-naisjegiona. Näillä on oikeus vangita ketä hyvänsä, myöskin sotilashenkilöitä.

EDULLINEN KAUPPATARJOUS

WASHINGTON, lokak. 11 p. — Shipping board ilmotti tänään hylänneensä France & Canada höyrylaivayhtiön viime toukokuussa tekemän tarjouksen ostaa jättiläislaiva Leviathan (entinen saksalaisten "Fatherland") kolmella miljoonalla dollarilla. Tarjous tehtiin sillä ehdolla, että Shipping Board olisi lainannut kuusi miljoonaa ostajalle laivan korjauksia varten.